

Edinost
 Z vsake enkrat na dan, razen v
 sarnikov, ob 6. uri zvečer.
 Naročnina znaša:
 za celo leto . . . . . 24 kron
 za pol leta 12
 za četrt leta 6
 za en mesec . . . . . 2 kronj
 Naročnino je plačevali naprej. Na na-
 ročbe brez pretokov nazaj se ne vrača
 ne oira.
 Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
 smezne številke po 6 stotink (3 nvc.);
 sven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.)
 Telefon št. 178.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Oglašiti
 se računajo po vrstah v petito. Za več-
 kratno naročilo s primernim popustom
 Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
 mači oglašati itd. se računajo po pogode
 Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu.
 Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo.
 Rokopisi se ne vračajo.
 Naročnino, reklamacije in oglase spre-
 jema upravništvo. Naročnino in oglase
 je plačevati loco Trst.
 Uredništvo in tiskarna se nahajata v
 ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
 sprejemanje inšertov v ulici Molin
 pccolo št. 3, II. nadst.

Konec mohamedanskega gibanja v Bosni.

Na Dunaju, dne 31./12./1900.

Pred nedavnim časom je nastalo v mohamedanskem prebivalstvu Bosne in Hercegovine neko gibanje, ki bi bilo lahko usodepolno za hrvatsko stvar, če bi se ne bilo končalo tako povoljno, kakor se je to zgodilo te dni.

Deloma iz dejanskih razmer in deloma iz osebnih teženj nekaterih voditeljev se je med konservativnim delom mohamedanskega prebivalstva izemila globoka nezadovoljnost. Glavni, četudi morda nezavedni vzrok tej nezadovoljnosti je bilo dejstvo, da je avstrijska vlada dala katoliški in pravoslavni »raj« ravnapravnost z mohamedani, ki so bili prej samovlastni gospodarji in so zdaj izgubili svoje privilegije ter svojo moralno premoč. Intelligenti mohamedani so takoj z veseljem pozdravili nove razmere; spomnili so se svojega hrvatskega pokolenja ter delovali z vso verno za hrvatsko stvar; tako zapažamo v novejši hrvatski književnosti mnogo zvencev mohamedanskih imen. Ali kakor v vsakem narodu, tako so tudi med mohamedanskimi Hrvati široki sloji po svoji večini konservativni in zato se ni čuditi, da je nezadovoljnost naraščala ter narasla naposled do nevarne višine. Zahteve konservativnih mohamedanov s početka niso bile pretirane in če bi bili voditelji znali izbrati pravo pot, bi bila vlada te zahteve gotovo izpolnila, ker jej mora biti vsekakor ležeče na tem, da se ne postavi v nepremostno nasprotje s tretjino prebivalstva. Gibanje bi se bilo že ob svojem porodu končalo brez hrupa, če bi se ga ne bili polastili zahrbtni ščuvanci, ki so ob tej stvari iskali zasebne koristi.

Znano je, kak kritik je nastal ob svojem času po vsem madjarskem novinstvu o »zati-
 ranju« bosanskih mohamedanov, o »brutalni« vladi Kallayevi itd. Vsakdo se je moral čuditi nad to povsem nenadno slobodo- in pravico- ljubnostjo Madjarov, ki doslej nikoli niso kazali posebnega smisla za taka idealna ču-
 stva. Za to hinavske halje so skrivali dvoje namer: strmo glavititi so hoteli ministra Kallaya, ki je bil velikomadjarskemu šovinizmu njihovemu še zmirom preveč hrvatski, a zraven tega so hoteli s pomočjo malkontentnih mohamedanov uglasiti pot svojim pohlep-
 nim težnjam po Bosni in Hercegovini. Dolgo niso mogli dobiti v Bosni tal za svoje namere, a zdaj se jim je zdelo, da so dobili v roke pripravno orožje. S svojim zaščitstvom »zati-
 ranih« mohamedanov bi dobili nekako moralno podporo za svoje utopistično historično pravo na Bosno.

Res se jim je posrečilo, da so jim vodi-
 telji mohamedanov za nekaj časa stili na spretno nastavljenе lančnice. Podpihovani in ščuvanci so šli mohamedani v svojih zahtevah vedno dalje in višje zahtevali so popolno avtonomijo, ki bi ne bila nič drugega nego »država v državi«.

Na ta način bi se pripadniki posameznih konfesij ločili v skupne, tako strogo ome-
 jene, da bi o tem nedolgo trpela skupna hrvatska stvar, ne glede na to, da bi vlada pač nikoli ne pristala na tako prikrivanje svoje vrhovne oblasti. Ali kljub temu bi se dalo vse še poravnati, ko bi mohamedani ne poslušali svetov svojih najljubših prijateljev ter se pogajali naravnost z vlado, namesto da so svoje zahteve hoteli doseči preko vade in proti njej. Tako je posajal konflikt vedno nevarnejši in Madjarom je že zdelo da se lahko vesele popolnega uspeha svojih na-
 hinacij.

No, veselili so se pezigodaj. Pred širi-
 najstimi dnevi je prišla iz Sarajeva vest, da

so bili voditelji nezadovoljnih mohamedanov — med njimi kolovodja vsega gibanja, nek-
 danji, pozneje odstavljeni mostarski mufti, Ali Džabić — pri Kallayu ter da so mu iz-
 ročili memorandum in statut, v katerem so označene njihove zahteve. Minister Kallay je izjavil, da mnogim točkam predloženega sta-
 tuta vlada ne bo stavila nobenih ovir, med tem ko zahtevajo ostale točke natančnejšega razjašnjenja in proučevanja. To pojde najlažje ustnim potom in zato je minister člene de-
 putacije in druge ugledne mohamedane po-
 vašil na dogovor, ki se bo vršil februarja meseca v Sarajevu. Tako se je končalo »mo-
 hamedansko« gibanje povsem mirno in gladko in na vsestransko zadovoljnost.

Ni nam znano, kaj je napotilo voditelje mohamedanske na ta pametni korak, — a najbrž je bil zdravi razum, ki jim je šečasoma odkril prave namene in postranske misli pri-
 jateljev njihovih. Le-tem so se obrzali jako podaljajali vspricho tega nenadnega preobrata, a Hrvatje se lahko vesele, da se je vse tako srečno završilo. Če bi se bilo Madjarom po-
 srečilo odvrniti od hrvatstva veliko maso hrvatsko mohamedanskega naroda, ki se danes še le, ali samo pol zaveda svoje nardo-
 nosti, tedaj bi bilo to naravnost usodepolno za hrvatsko stvar v Bosni in za velikodušno idejo!

Naši volilni shodi.

Shod v Rocolu.

Za nedeljo popoldne je pol. društvo »Edinost« sklicalo shod v Rocolu, ki se je vršil v veliki sobani tamošnjega otroškega vrta. Zbralo se je lepo število zborovaleev. Shodu je predsedoval g. prof. Mandić, ki je menil v uvodu svojega dolgega govora: Kakor vojskovodje pred dnevom bitke, tako smo vas danes povabili semkaj, da se navdušimo mejebojno, da, če le mogoče, zmagamo, in če že zmage ne bo, da vsaj ne doživimo sramote. Govornik je podrobno razlagal do-
 sedanje dogodke v državnem zboru in je do-
 kazal, kako da italijanski poslanci niso nič delovali na Dunaju, ali na glasovanjih so bili vsikdar na mestu — proti nam!!

Omeniši postanek in pomen V. kurije je menil govornik, da zadaj je v tej kuriji zmagal Hortis, ali — kako!! No, tako, kakor sploh zmagujejo Italijani v Trstu in v Istri. Ali razmere so se precej premenile — govornik je podrobno razkladal te razmere —, nekdanje navdušenje se je ohladilo, med Italijani samimi je navstal odpor proti Hortisu. Ako bi vsaki naš človek storil svojo dolžnost, bila bi naša zmaga gotova. Ali vžlic vsemu smemo upati, da pride do ožje volitve. **To bi bil za nas velik moralen vspeh.** V tej kuriji so štirje kandidati. Koga naj volimo? Ueekar je — ne glede na nje-
 govo nam nasprotno politično mišljenje — absolutno nesposoben za uspešno zastopanje volilcev: Dompieri nas podi iz Primorja;

Hortis pa je sam tako uverjen, da ni »za to«, da je prisegel na pepel svoje matere (viharna veselost), da ne vsprejme več kandidature. Če kandidira torej, kandidira, ker so ga pri-
 silili v to, ker mora, ker je odvisen od ma-
 gistrata. Ker pa na magistratu zapovedujejo Židje, ni nič res, da je Hortis kandidat »tr-
 žaškega ljudstva«, kakor čvekajo irredentarski listi, ampak je kandidat — Židov! Mi pa ne moremo glasovati za židovskega kandidata. In če bo voljen, bo ta volitev sramotna za krščansko ljudstvo. Potem se je govornik ob neprestanem pritrjevanju bavil s kandidatom dr. Rybářem, izrekiš končno svoje prepriča-
 nje, da sleherni slovenski volilec odda svoj glas temu kandidatu!!

Na to se je oglašil za besedo g. Makso Cotič. Na trditev v volilnem oklicu soci-
 jalistične stranke, da je »socijalna demokra-
 cija najpravičnejša stranka, ker zahteva enakovrnost za vse narode«, je govornik dokazal s celo vrsto neoporečnih dejstev, da to ni res, zlasti v Trstu ne, kjer je postopanje italijanskih socijalnih demokra-
 tov v dijamentalnem nasprostvu s to lepo teorijo v volilnem oklicu. Sklicuje se na iz-
 javo g. Kristana na shodu v Škledju, da je mednarodna stranka jedina prava in resnična narodna stranka, ker je le ona sposobna za pravično rešenje narodnega vprašanja, je pa dokazal govornik, da je naša stranka jedino prava — socijalistična stranka, ker hoče, da se uveljavi enakopravnost za vseh, kar je-
 dino bi omogočilo to, o čemer govore soci-
 jalisti: da bodo »združeni trpini in siromaki vseh narodov«. Socijalisti govore vedno, da ljudstvu treba izobražbe. Gotovo! A kdo je tisti, ki se že 15 let bori za eno borno šolo za tisoče otrok? (Frenetično ploskanje.) In kdo nam jo odreka?! In kdo ni do danes mignil ni z mazinceem, da ljudstvu pripomore do sredstev izomike?! Vse, kar so socijalisti storili v tem pogledu, je bilo, da so nam ve-
 likansko demonstracijo pred magistratom — obljubili!! (Viharna veselost). Oglejte si — je vskliknil govornik — to le sobano. Tu se najnežnejim otročičem stavijo prve podlage nadaljnemu izobraževanju, tu padajo v nežna srea prvi žarki one luči, katero imajo soci-
 jalisti v svojem programu! In ta zavod vzdr-
 žujemo mi se svojimi žulji! (Gromovito vskli-
 kanje: tako je). Ta zavod vzdržuje naša šolska družba sv. Cirila in Metoda! Če pa Vam slučajno pride v roko kakov socijalistični list, ki govori o tej družbi, najdete gotovo le be-
 sede mržnje in zasmevanja! (Pojavi ogor-
 čenja). Če torej socijalistično mišljenje me-
 rimo po delu za šolstvo na edino pravi pedagogični podlagi, na podlagi materinega jezika, rečemo lahko s polno pravico, da smo mi prava socijalistična stranka! To trjamo s tem večjo pravico, ker pritrjamo še drugi kardinalni točki iz socijalistič-
 nega programa: splošni in jednaki vo-
 lilni pravici! Glejte na naš volilni oklic! Tam vidite, da se naš kandidat slovesno iz-
 javlja za tako podeljenje političkih pravic

najširšim slojem! Zato menimo, da tudi so-
 cijalist — ako iskreno misli se svojim pro-
 gramom, ako je res socijalist — lahko z mirno vestjo glasuje za našega kandidata. In mi moremo biti ponosni, da je takov mož dvignil našo zastavo. Zberimo se vsi okolo te zastave in hajd — v boj! Vsi za dra. Oto-
 karja Rybářa!!

Zborovalec Dreščič je pozival zboro-
 vance, naj izrečejo zahvalo sedanjim neutrud-
 nim voditeljem tržaških Slovencev, vodite-
 ljem, ki se ne strašijo nobenega truda in nobene žrtve in hitijo od shoda do shoda, da trosijo med ljudstvo zrnje pouka. (Navdušeno pritrjevanje). Na to sta govorila še zborovalec Fran Kravos in Rok Sturman. Zlasti poslednji je vzbujal veliko pozornost, ko je na priprost a drastičen način pripovedoval svoje doživljaje in opazovanja izza one dobe, ko je bil še — socijalist. Ko je bil slednjč vržen na cesto z družino vred, oropan vseh sredstev, in sicer zato, ker mu ni dopuščala vest, da bi bil molčal, ko so tuji poda-
 niki žalili spomin nesrečne blagopokojne cesarice naše — tedaj je bil zapušen od vseh, nikdo mu ni pomagal, usmilili pa so se ga narodni voditelji (o tem se je mož obrnil, s prstom kazaje proti profesorju Mandiću) ter ga rešili iz najhuje bede. Rotil je torej zborovalec, naj ostanejo zvesti tem voditeljem svojim. (Navdušeno pritrjevanje).

Ker se ni nikdo več oglašil za besedo, je predsednik Mandić podal še razna po-
 trebna pojasnila in napotke glede volitev in ljudskega štetja ter je zaključil shod, izrekiš iskreno zahvalo zborovaleem in nado, da bo dan 3. januarja za nas žasten dan. (Zvršetak pride.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 2. januarja 1901.

O položaju. »Politik« konstatuje, da v nemškem taboru narašča skrb, da se vspostavi prejšnja državnozbornska večina. Iz tega sklepa rečeni list, da izvestni uplivni krogi celo žele, da bi državni zbor deloval, ker moč teh krogov deluje je dotlej, dokler parlamentarne sile ne pridejo do veljave. Zlasti jih je poparil izid volitev v Galiciji, na katerih se je pokazalo, da Poljaki teže zopet po zvezi s Čehi. Zato pozivlja staročeški list Mladočeh, naj zlasti v parlamentu zasnujejo organizacijo na širši podlagi, tako, da vsi češki poslanci pridejo pod jedno streho.

Državnozbornske volitve v Ljubljani in Nemci. Minolo soboto so zboro-
 vali v ljubljanski kazini nemški mestni vo-
 lileci. Po daljši debati so sklenili, da se udeležijo volitve za mesto Ljubljana ter da ponudijo kandidaturu svetniku deželne vlade, markiju Gozaniju. Ker je ta iz raznih vzro-
 kov kandidaturu odklonil, so minolo nedeljo na svojem večernem shodu sklenili, da kandidu-
 jejo I. Baumgartnerja. To akcijo bi smeli ljubljanski Nemci, katerim se godi v politič-
 nem oziru naravnost neprežno ugodno, pač opustiti.

Nov recept. Neki dunajski list hoče vedeti, da se merodajni krogi bavijo z novo idejo, da zlomijo sedanjo parlamentarno krizo. Ustanovil naj bi se namreč začasen absoluti-
 zem, ali z ustavnim prišitkom. Delovanje zbornice poslancev naj bi se suspendiralo. gosposka zbornica pa naj bi ostala, ali ne z vsemi ustavnimi pravicami svojimi, ampak le kakor nasvetovalna zbornica. Dva člena gos-
 podske zbornice, priznani avtoriteti, baron Helfert in dr. Lamatsch, da sta se že izrekla v pritrjevalnem zmislu. Tudi bivši poslanec dr. Menger meni, da bi bil ta način abso-
 lutizma še najmanje nevaren.

Volilci V. kurije!

Naš kandidat za V. kurijo je

Dr. Otokar Rybář

odvetnik v Trstu.

Tržaške vesti.

Zadnja navodila volilcem V. kurije.

Od vseh strani nam prihajajo pritožbe, da na sekcijah ne dobijo legitimacije ter da se pošilja volilce, ki niso prejeli legitimacije, od Poneija do Pilata.

Opozorjamo vse volilce, ki tudi danes niso prejeli legitimacij, naj se podajo jutri na dan volitve takoj zjutraj pred začetkom volitve na volišče ter naj zahtevajo tam od volilnega komisarja legitimacije. Ako bi jih straže ne pustile na volišče, naj izročijo svoje dokumente (delavske knjižice, potne liste, davčne knjižice in plačilne naloge itd.) zanesljivemu, ki ima legitimacijo, kateri poslednji naj gre v volilni lokal ter naj komisarja opozori, da čakajo zunaj volilci, katerih dokumente naj mu pokaže ter da zahtevajo legitimacije. Na vsaki način naj zahtevajo taki volilci oziroma njih tako pooblaščen volilce, da vladni komisar zabeleži njih imena, da se vsaj prepreči, da drugi ne glasujejo na njegovo ime.

Storite vsak svojo dolžnost, da preprečimo jasne volilne sleparije ter dobimo podlago za uničenje volitve v V. kuriji!

In pa na to moramo še enkrat opozoriti gg. volilce, da oddavši svoj glas dobro shranijo legitimacije, katere bodo potrebovali za slušaj ožje volitve.

Za pojasnila in nasvete. Kedor bi trebal kako pojasnilo ali nasvet, naj se obrne v »Delavsko podp. društvo«, kjer ima sedež urad političnega društva »Edinost«. Tam bo jutri dne 3. t. m. ves dan na razpolago strankam več poverjenikov, ki bodo na roko našim volilcem!

Volilni škandali! Sistirajte volitev! — Včeraj in danes nas oblegajo naši in posebno okoličanski volilci od vseh strani s pritožbami. Ne zadosti, da so nam v okolici uprav ukrali nad 1000 volilcev, so imena, paternitete in hišne številke naših volilcev, ki so vpisani v neprimerno mnogih slučajih tako popačene, da je mnogo vpisanih volilcev prišlo ob volilno pravico, ker jim ne izročijo legitimacij, ako se vsi osebni podatki ne vjemajo do pičice.

Naše volilce, ki zahtevajo nedostavljene jim legitimacije, se pošilja od sekcije na magistrat, od magistrata in od namestništva na sekcijo in redkemu se posreči priti na sekcijo do volilne legitimacije. Najbolj ugledne in poznane osebe in posestniki se ne nahajajo v listah, osebe nižjih slojev in delavci — so pa izpuščeni kar na tisoče. V Barkovljah manjka več nego polovica volilcev, isto v Sv. Križu, v Bazovici itd.

Razburjenost je splošna. **Dolžnost vlade bi bila sistirati tako volitev!** V takih razmerah je težko ohraniti si hladno kri. **Vse eno prosimo vse naše volilce, ki imajo legitimacijo, naj gredo do zadnjega moza na volišče,** da bomo imeli, vključ vsemu pritisku in sleparijam, tako število glasov, da bomo opravičeni zahtevati razveljavljenje volitve za V. kurijo.

Volilne mahinacije. Kar se godi, to je skrajno. Danes so vse predpoludne prihajali volilci v naše uredništvo in se grozili in stiskali pesti. Kakor že naznanjeno, so se danes po posamičnih sekcijah uročili volilni dokumenti onim volilcem, ki teh dokumentov niso dobili na dom. Ali — kako! Naši volilci so malone vsi odhajali praznih rok. Sploh so jim rekali, da je njih glasovnica »po moti« zašla na drugo sekcijo itd. Sekcij pa je 20!! Kako naj siromašni človek obleti vse te sekcije?! To je nečuvstvo. Mesto da bi šli volilcem na roko, pa jih šikanirajo. To se pravi norec briti iz ljudij. Kaj pravi slavna vlada k takim grehim volilnim mahinacijam!

Nesramni lažnjivci! Iredentariji ali bolj po domače: lahom, se sedaj pred volitvami trudijo, kako bi dokazali ljudem, da bi naš kandidat za V. kurijo, ako bi bil izvoljen, delal na to — da bi prihajalo v Trst še več tujcev nego jih prihaja že sedaj. V teh »tujcih« vidijo lahonski sleparji nevarnost — za domačega delavca!! Vse to kričanje in pisanje pa ima namen metati krivdo na nas ter mašiti oči Tržačanom, da bi se ne domislili, kaj je kriv, da je v Trstu nad 30.000 delavnikov blažena Italije, ki imajo v vseh vseh boljše službe in katere je privabila v Trst gori omenjena lahonska klika.

Višek primitivnosti. Te dni se je dogodil slučaj, o katerem bi človek mislil, da je nemogoče. Gorje, ako bi imeli več takih — nevednih, primitivnih ljudij! K nekemu

našemu človeku je došel neki laški signor in je v laškem jeziku zahteval od njega glasovnico in legitimacijo. »Kdo pa ste vi?« — je vprašal naš človek. In signor je odgovoril ročno: »Jaz sem dr. Rybář!« — In potem se je zgodilo, kar bi človek smatral za neverjetno: naš mož je menil zadovoljno: »A če ste vi naš Rybář, potem pa že!« in — zapravil je svojo volilno pravico! — To se je smejal navihani italijanski taki slovenski — primitivnosti!!

Na boj — sinovi drage majke Slave!!

Streti nas hočejo,
Pokončati
In požgati
V prah in pepel,
Ni jim mar za jok
Ne za stok,
Nase bolečine
Solze domovine;
To triumf,
To zmaga
Je sovraga.
Ste zmagali?
Ne!
Niste zmagali!
Ker orožje Vam je bilo
Sleparstvo,
Kovarstvo,
Plača,
In zvijača.
In zopet si vi
V nas zaženete.
A prej si zvitih
Zlobnosti nabere.
Pa mi?
Bomo mirno stali?
Ne!
Če tudi pušice strupene
Metali boste
V nas Slovence;
Ne bomo bali
Se nobene;
V stran solze!
Za dom vse,
Na stran i bolečine!
Vse za blagor
Domovine.
Ljuto naj se vname boj
Če tud' sovraga bo cel roj,
Zmagala bo naša,
Sveta stvar;
Nikdar pa Vaša
Samopaša!
Torej tovarši,
Vi Slovani,
Ki ste vedno
Zatirani;
Stojmo trdno kakor hrast
V naše domovine čast!
Vsak naj ide na volišče,
Z orožjem listka na bojišče.
Na listku nosimo mi vsi
Znaménje naše zmage,
Ki tako se glasi:
Dr. Otokar Rybář
Sin majke drage
Slave!

Jaka.

Sram vas bilo! V novi luki je neka umazana nesramna duša naslikala našega kandidata gosp. dr. Otokarja Rybářa s — konjsko glavo!

Neki naš človek, pod imenom Ferfolja, delovodja mizarjev na št. 19 v novi luki, vozi delavce, da gledajo to podlost umazanih prodanih duš! Ta odpadnik naroda našega naj raje vrši svojo službo in naj ne uganja takih nesramnosti, drugače ga utegnemo te temeljito poučiti, kakoga plačila zasluži takov — odpadnik svojega naroda.

Nekaj pojasnila. Te dni smo morali čisto odgovorjati na vprašanja, zakaj prav za prav da smo volilne oklice izdali tudi v italijanskem jeziku?! Je menda tudi takih, katerim ni vseč, da smo storili tako. Vsem tem odgovorjamo, da smo mi vedno bili na stališču enakopravnosti, da nismo nikdar tajili ni obstanka italijanske narodnosti v Trstu, niti ne pravice te narodnosti do vsega, česar treba za svoj razvoj. To treba povdariti vedno in vedno, da mi ne bijemo boja proti italijanski narodnosti, ampak le proti onim, ki zahtevajo italijansko nadvladje!! Popolnoma v smislu našega programa je torej, ako apelujemo tudi do treznih Italijanov in Nemecev, naj se združijo okolo kandidata, ki nosi zastavo jednakega prava in torej pomirjenje duhov in ublaženja bojev, ki učičujejo javno blaginjo — blaginjo vseh, brez razlike narodnosti! Da-li bo imel naš apel kaj vspeha ali ne, to je drugo vprašanje. Če pa sploh

ni takih zmernih Italijanov in Nemecev — to ni naša krivda. Mi smo jednostavno postopali v smislu svojega programa: jednakega prava, pravičnosti in človekoljubja.

Pa še nekaj treba pomisliti. Je sicer sila žalostna, ali je tu (kakor naravna posledica naših žalostnih šolskih razmer) in s tem moramo računati! Pomisliti je, da je tudi taci, ki čutijo z nami, a so imeli laško vzgojo doma in v šoli. Vsi ti umejo bolje italijansko nego slovenski, zbok česar more italijanska beseda bolj uplivati nanje, nego pa slovenska. Ali ne bi bilo velike važnosti za nas, ako bi te ljudi, ki so se nam odtujili jezikovno, rešili, da bi bili naši vsaj po svojem čutstvu?! Tako je bilo tudi v Dalmačiji. Može s popolno laško šolsko vzgojo, ki so morda le za silo lomili hrvaščino, so postali ognjeviti rodoljubi in bojevnik za narodno stvar! Po takem ni tako brez misla, kakor mislijo nekaterniki, da smo volilne oklice izdali tudi v laškem jeziku.

Funerale. Socijalistični »Lavoratore« je rekel v svojem poročilu o shodu v Škedenju, da so ta shod priredili »gospodari di Servola«, ki so — čujte, dobri Škedenjei, kakov »mednarodni« kompliment ste dobili — tulili nekako tako, kakor njihovi — osli! Vse da ni bilo podobno shodu, ampak »funeralu«. Onim, ki ne umejo laški, povemo, da funerale pomenja pogreb. Pravima »Lavoratore«. To je bil prav temeljit funeral za — socijalistično stranko.

Nestel — ponočnjak. Znani Ernesto od agrarie je sinoči v varnosti teme prilezel v Trebče in jo je zavil v gostilno znanega Štiklerja. Prišel je po volilnih opravilih. Pravijo, da je pustil tam tudi »municijona«. Ali zgodilo se mu je nekaj, kar se rado dogaja po vaseh, ako se je priklatil — fant iz tuje vasi. Nekaj Trebenjcev je namreč zahtevalo energično, naj jim ponočnjak Nestel pokaže — svoje pete. In mož ni mogel drugače, nego da se je odzval pozivu s tem, da je pošteno — tekel. Tako se je sinoči dogodilo ponočnemu ribiču Nestelnu.

Pred bitko. Pred bitko smo! Jutri se bo bil velik boj za V. kurijo. Iz drugih vesti v tem listu vidijo volilci, kako nasprotniki uporabljajo vsa možna sredstva, da bi zmanjšali število naših glasov, da bi stotinam naših volilcev vzkrali volilno pravo. To je znamenje, kako se nas — bojé! Ali, kdor je junak, ta se ne ustraši, tudi če je sovražnik ljut! Čim ljuteji sovražnik, tem pogumnej moramo biti mi! V boj torej neustrašeno za domovinsko stvar in rodno kri! Tudi če vidimo strašno nasprotstvo, mi moramo vendar v boj z mislijo na časten vspeh!! Vsakdo stori svojo dolžnost, vsakdo gori v plemenitem nadešenju, vsakogar navdajaj plemenito hrepenenje, da se svojim glasom pripomore do takega častnega vspeha. Danes, neposredno pred bitko, prisezimo vsi zvestobo svoji zastavi, prisezimo, da pod nje zaščito častno izvojimo to veliko bitko in da ga ne bo plašljivea in izdajalea med nami. Vsi zasebni nazori in oziri naj izginejo pred mislijo na sveto stvar, ki bo v tej bitki posebeljena v našem kandidatu, **dr. Otokarju Rybářu!!** Vsi v sklenjenih vrstah na volišče, vsakdo z glasovnico v roki, na kateri bo zapisano ime našega Rybářa! Vsakdo stori tako, da bo imel po bitki sladko zavest: bil sem junak, ki ni omahoval, ampak je izvršil svojo sveto dolžnost, največje pravo državljana. Nikdo naj ne pozabi, da tu ne gre le za zmago kandidata po številu, ampak tudi za veliko manifestacijo naše ekzistence!!

Visokemu č. kr. namestništvu na znanje. Lastnik hiše št. 11 v ulici Madonna del mare je spisal sam vse pole za ljudsko štetje. Gospod Anton Mavrič, stanovalec iste hiše, je zahteval od odposlanca hišnega gospodarja, ki je prišel po podatke, naj mu pokaže rubriko 13 (obč. jezik)! Dotični odposlanec pa je osorno odklonil to povsem opravičeno in zakonito zahtevo, rekši: **Ako ne molčite, vas dam takoj zapreti, ker jaz sem c. kr. uradnik!**

Gosp. Mavrič je bil že zadnjič upisan za Laha, kar je kasneje popravil; zato, in ker je tu omenjeno postopanje protizakonito — zahtevamo od oblasti obrambe proti takemu nasilstvu.

Lahi po tri, paši nobene! Viktor Reja v ulici Chiozza ima 4 glasovnice za V. kurijo, in se še roga nasproti našincem, češ, da Lahi morajo zmagati, ker oni so tu gospodarji — ščavom pa da ne treba volilne pravice!

Ta junak je prejel eno glasovnico kakor posestnik pri sv. Ivanu, drugo kakor slikar,

tretjo kakor davkoplavevalec in četrto kakor stanovalec v hiši ul. Chiozza 18!!

Tako se deli pravica našemu rodu in tako drugim!

Je-li res ni pomoči proti takim nezakonitostim in zlorabam?!

Pozor! Pozor! Včeraj in danes so nam prihajala poročila, da več zagriženih lastnikov hiš, oziroma njihovi administratorji nečejo vsprejemati slovensko izpolnjenih pol za ljudsko štetje. **Vse dotične najemnike, oziroma stanovalece prosimo, naj svoje pole prinesejo v pisarno političnega društva »Edinost«, v »Del. podpornem društvu«, via Molin piccolo št. 1.** Naj se le nič ne boje, naše društvo ukrene vse, kar je potrebno.

Nekaj o magistratovih organih. Iz okolice nam pišejo: Neki kmet je bil nameril, da bo gual kravo v Divačo v semenj. Šel je torej k capovilli v Bazovico, da dobi potrebni list. Capovilla pa je odgovoril, da nima več takih potnih listov in poslal je moža k capovilli na Opčinah. Kmet je res šel na Opčine k magistratovemu funkcionarju, ali dobil je isti odgovor: da takih listov nimajo več, ker jih niso dobili od namestništva!! Kmet je vprašal torej, kam se mu je obrniti in čujte: svetoval mu je, naj gre h kapovilli — v Gropado! In tu je res dobil neko sprilčevalo, da sme gnati kravo v semenj. In gual jo je. Tam pa ga je čakalo prav neljubo presenečenje. Orožniki so ga ustavili, ker list ni bil narejen kakor predpisano. Seve izgovarjanje kmetovo ni nič pomagalo. Orožnik ga je prijavil oblasti in kmet je moral plačati 3 krome kazni.

Brez nadaljnega komentarja.

Dr. Šilo.

Sramujte se o lažniki! (Zvršetek.) k In Rim? vprašuje člankar. »Rim je dovolil« se baje govori. Ne, prijatelj! Rimu ni bilo treba niti dovoljevati, kar je že tisoč let običaj v rimskokatoliški cerkvi. Rim je samo odobril, da pošlje škof, ki ima slovenske duhovnike, jednega takih duhovnikov k nam. Ako bi jih imel tržaški škof, poslal nam bi ga ta, ravno tako odobreno od Rima. Rimu je pač na tem, da se izveličajo ovčice v pravi veri ter da molijo Boga, kakor ga moli Rim, bodisi potem v italijanskem ali kitajskem jeziku. Odkar pa je bratoma sv. Cirilu in Metodu sv. oči Nikolaj I., ki je svetnik, blagoslovil stare slovenske bogoslužne knjige, je sploh greh, ako se kdo ustavlja temu svetemu jeziku. — Saj vam ga nihče ne usiljuje, a mi ga želimo, mi hrepenimo po jeziku, ki nas s časom združi vse v jedno čredo.

Kako živo mu bje italijansko sree, kaže člankar v maflijanski sliki »o bezzii, o vita«, kjer primerja naravni razvoj stvari v Riemanjih z brutalnostjo nasilstev in ropom. S daj pa prihaja najlepše. Člankar pravi: Rim je »dovolil« slovenski obred zato, da da niso Riemanjei prestopili v razkol ruski. No, tukaj se pa moramo od srea smejeti. Ako člankar sam trdi, da Riemanjei niso prestopili v nikako drugo vero niti v razkol, čemu potem to javkanje in zatrevanje, da le latinskega jezika se drži pravi katolicizem?! Saj privijo tudi Riemanjei, da so ostali iste vere kakor prej. Kam so torej prestopili? Ničesar drugega se ni zgodilo, nego: od sedaj bodo pred darilnikom zopet molili v jeziku, v katerem so molili nekdanj — t. j. v staroslovensčini.

Če res nobeden Lah ni mislil na to župnijo... čemu torej strah?! Strah vas je samo, ker bo jedu župnija manje, ki bi v gotovem slučaju raelvoljno podlegla — laškemu kralju. To, to vas peče, laški srditeži v duhovskih suknhah.

1. »Avvenire« pripoveduje potem v jedni sapi strašne reči o nasledkih te prve »dovzole«. Oj, groza in strah Lahom! Slovenci, pravi, bodo mogli zapneprje tirjati vse svoje pravice, ki jim gredo v latinski cerkvi — če ne — postanejo unijati. Človek, ki ni italijanski fanatik, kakoršaji so »Avvenire« bi rekel, da to je le pravično. Zgodilo se je, kar ste hoteli sami se svojim fanatičnim postopanjem. Ali ne lažite o dogodku in ne podtikajte! To je nedostojno duhovnikov. Mi ne gremo ven iz pašnika! Ako pa nas vi zančujete, ogibajte se nas, nikar pa ne hodite s palicami na nas.

Že se glasé v Škedenju in Rojann klei po slovenskem bogoslužju, pravi člankar. — Jaz pa mu povem še več! Povsod po Trstu in Istr se glasi: rsi nas, Gospod, naših laških fanatikov! Pošlji nam naših pastirjev, ki bodo ljubili svoj čedo!

Nste še ne, gospodje Lahi, poitalijan-

žili Primorja! Zora puen, bit ée dana! Kli- eali boste pa nazadnje vendar-le vi svoj: Mea maxima culpa!

m. Glej ga, glej lisjaka! Na vse zadnje je zagledal lepo grozdje na visoki trti. Cerkev riemanjska je romarska cerkev. Kako je dobiti v laške roke? Aha! Poskusimo! Govori se — pripoveduje člankar — da je oblastinja pisala Riemanjem: Sedaj imate pravico Boga moliti v slovenščini, sedaj pa si sami zidajte novo cerkev in pokopališče...!

Torej, »govori se«... Ne boš Jaka! Cerkev in pokopališče sta vknjižena kakor lastnina »rimsko-katoliške cerkvene občine riemanjske« in ostane lastnina te rimsko-katoliške občine tudi nadalje. Upajmo, da se bo v tej cerkvi prav milo in vzvišeno glasil staroslovenski jezik. Vi lažniki pa se sramujte!

Imenovanja. Poštinski vežbeniki so imenovani: Dragotin Taučer za Trst, Peter Bernecih za Polj in Matej Zupan za Ljubljano.

C. kr. slovenščina. Evo zopet primer, kako tuk. uradni list bagatelizira naš jezik: Pr. IX 160/00—2 534 T. P.

Razsodilo.

V imenu Njegovega Velikanstva Cesarja!

C. kr. deželno sodišče v Trstu kod sodišče v tiskovnih zadevah odločivši na za- prosbo e. kr. državnega pravodništva z dne 24. decembra 1900 Ss 158—00

izreka:

1. Vsebina člankâ »Slava Bogu na vi- šavah«, in sicer »Stoka od besed« A krščan- ska ideja« do besed »prejemati le ljubezens- ke, uvrščenega v časnikâ »Edinost« od dne 24. decembra 1900 št. 292, ima vse objektivne znake pregreška po § 302 k. z.

2. Potrjuje se uže uvedeno zaplenjenje imenovane tiskovine, prepoveduje se daljno razširjenje iste in ukazuje se uničenje na- branih eksemplarov in istih ki imajo se na- brati kakor hitro postane navzoči odlok pra- vomočen.

Trst dné 27. decembra 1900.

Lastnike psov opozarjamo, da je te- kom januarja meseca plačati davek za pse. Magistrat razdeljuje dotične popisne pole. Kdor bi do 20. t. m. ne sprejel pole, naj pojde ponjo na magistrat.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 363 slu- čajev bolezní, 306 oseb je proglašeni zdravi, 915 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 146 takih, ki so ponorečili na delu. V 172 slučajih so se bolniki pregrešili proti naredbam zdravnikov. Na podporah se je izplačalo tekem tedna 10.977,24 kron.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 3. januarja ob 10. uri predpoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za ci- vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Acquedotto 23 in v ulici de' Pesce 5, pohištvo; v ulici Stadion 3, pohištvo; v ulici Ghega 3, pohištvo; v ulici Sette Fon- tane 17, pohištvo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 6,7, ob 2. uri popoldne 11,0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756,6. — Danes plima ob 5,5 predp. in ob 7,33 pop.; oseka ob — predpoldne in ob 0,42 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Povodom volitev v državni zbor imeli bodo poštni in brzojavni uradi: Koper, Volosko, Krk, Mali Lošinj, Pazin in Poreč dne 3. in 9. januarja 1901 v brzo- javnem prometu poisto dnevno in nočno službo.

Iz istega pövida uvede se nadalje dne 11. januarja 1901 polna dnevna služba v brzojavnem prometu na poštah in brzojav- nih uradih: Poreč, Koper, Piran, Buzet, Isola, Milje, Novigrad, Umag, Motovun, Buje, Vižinada, Labinj, Plomin, Vodnjan, Veliki Lošinj, Cres, Krk, Volosko, Kastav, Lovran in Mošćenice.

× Klie na pomoč! Iz Istre nam piše rodoljuben duhovnik: Oprostite mi, ako Vas nadlegujem s temi vrsticami. Ne delam radi sebe, ampak radi svojega hrvatskega naroda.

Kakor Vam je že znano, izgubili smo v Kaufanaru toliko za V. kolikor za IV. ku- rijo, da-si so se mnogi uzorno borili. Da bi bili mogli vsi iti na volišče, bila bi zmaga naša. Ali — žal! — premnogi so zadržani pri Italijanih in se ne morejo nikakor oslo- boditi iz rok poznanih krvososov. Vsakomur,

ki se je le z najmanjšim znamenjem pokazal Hrvatom, so takoj grozili s tožbo. Mnogi so morali po sili iti glasovat za Italijane, mnogi pa so vsaj ostali doma. Pri mnogih so se Italijani že pogodili za vino, ali ko so vi- deli, da so dotičniki glasovali za našo stranko, niso hoteli več vzeti vina in še druge tr- govee odvrtačajo od njih. Dotični siromaki imajo sedaj mnogo izvrstnega vina, kate- rega pa ne morejo prodati. Italijani so že večinoma prodali svoje vino, naši pa morajo čakati, a slednjič ga morajo prodati pod nič, kakor se je godilo lanskega leta. Italijani so je prodali takoj po 16 glđ., ubogi Hrvatje pa so je morali kasneje prodati po 10 glđ. Jaz sem uverjen, da bi se naši, ako bi bili vsako leto gotovi, da prodajo svoje vino, ne dajali več tako strašiti od laške gospöde in bi gotovo vsi glasovali za našo stvar. Mnogim našim sem jaz posredoval, da so prodali svoje vino, ali preveč jih je, ki pričakujejo od mene pomoči. Jaz sam ne morem. Prosil bi torej slovenske rojake v Trstu in drugod, da bi zasnovali agitacijo v ta namen, da bi vsi trgovci, ki zahajajo v Istro po vino, kupo- vali samo od naših hrvatskih in slovenskih ljudij! Če je kje, je tu potrebno geslo: Svoji k svojim!! Naši rodoljubni duhovniki bodo radi svetovali vsakomur in mu šli na roko. Osobito opozarjam na velečastitega župe- upravitelja v Rovinjskem Selu. Kdor se obrne do tega gospöda, sme se zanesti, da dobi od poštenih naših ljudij poštenega vina!

Vesti iz Kranjske.

* Rudniki v Lešah pri Preva- lja h. V loških jamah dela sedaj nekaj čez 300 delavcev, ki so izvečine Slovenci. Stanje teh delavcev je po zadnji stavki razmerno povoljno. Imajo 8-urni delavnik ter zasluži navadni kopač za osemurno delo po tri krome. Seveda je ta plača v primeri s težkim de- lom in velikim dobičkom posestnika rudni- kov, grofa Henkel-a, še vedno mnogo prenizka.

* Umrla je v Železnikih dne 31. de- cembra 1900 gospica Ana Rekar, učiteljica in obče zelo priljubljena. Stara je bila še le 22 let. Lahka ji zemlja!

* Društvo za zgradbo zavetišča za zanemarjene dečke, ki radi raznih razlogov ne smejo biskovati družih javnih učilnic, ne da bi bili šolski vzgoji v veliko kvar, je te dni kupilo v navedeno svrlo graščino Bakov- nik ob Dolenjski cesti pri Ljubljani. Zavod prične prihajati leto meseca oktobra delo- vati ter ga bodo vodili Salezijanci. Kupljeno posestvo, ki je mnogokrat menjavalo svoje lastnike, obseza grad Rakovnik z obsežnimi gospodarskimi poslopji in sedemnajst oralov zemljišča.

Vesti iz Štajerske.

— Šolsko kuhinjo je po inicijativi dra. Dolsheina ustanovil krajni šolski svet na Teharjih. Vsako opoldne bodo pogostili do 60 učencev s toplim kosilom, kar bo gotovo najpovoljneje uplivalo na obiskovanje šole. Za vzdrževanje tega humanitarnega pod- jetja se je oglasilo že mnogo blagih daro- vateljev.

Brzojavna poročila.

K volitvam.

POREČ 2. (K. B.) Zaradi jutrsnje vo- litve za V. kurijo je prišlo danes pol bata- ljona vojakov iz Trsta, ki bi naj preprečili izgrede, kakor so se godili leta 1897. Do se- dej se mir ni rušil.

Afera Cuignet.

PARIZ 1. (K. B.) Disciplinarni svet v stvari Cuignetovi je sklenil s štirimi glasovi proti enemu, da Cuigneta ni smeti upokojiti zaradi disciplinarnega prestopka njegovega. »Agence Havas« pravi, da je minister baje obsodil Cuigneta v 60-dnevni zapor v trdnjavi. Ustaja na Kitajskem.

LONDON 2. (K. B.) Večerni listi jav- ljajo iz Pekinga, da je angleški poslanik Sa- tow zbolel unetico rebernice.

PETROGAD 2. (K. B.) Glavnemu štabu je došlo brzojavno poročilo generala- lieutenanta Gradekova carja, da sta se v Cierkaru in Harbiou (Mandžurija) posvetili pravoslavni cerkvi v čast sv. Nikolaja. Car je izrazil Gradekovu svoje veselje in svojo hvaležnost na tem dogodku. O priliki godu carja Nikolaja je generalni guverner v Gi- rinu poslal Gradekovu pozdrave.

Dne 15. decembra 1900. so v Pekingu

otvorili prvo ljudsko kuhinjo za uboge Ki- tajce; v isti so Rusi razdelili brezplačno nad 1000 porej riža. V kratkem otvorijo več takih kuhinj. S posebnimi lepaki se je obve- stilo pekingško prebivalstvo o otvoritvi teh zavodov.

LONDON 2. (K. B.) Listi javljajo več- raj iz Pekinga, da so poslaniki sklenili na- prositi kitajske pooblaščenca, da isti svoja vprašanja glede posameznosti skupne note stavijo pismenim potom. Potem naj bi se sešli pogojevalci. Bržkone torej preteče do odgovora precejšen čas.

Angleška mornarica.

LONDON 2. (K. B.) Uradni list priob- čuje imenovanje vojvode Yorškega kontre- admiralom.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 2. (K. B.) Glasom poročila lista »Daily Mail« iz Capstadta z večerajšnjega dne je dosedaj 5000 Burov prodrlo v kapsko naselbino.

PEKING 31. dec. (K. B.) Reuter javlja: Včeraj popoldne so Kitajci vse določbe skupne note vesil vsprejeli brezpogojno. Po- oblastila kitajskih pogodnikov so v popolnem redu. Pričakovati je, da se te dni prično po- gajanja.

PARIZ 1. (K. B.) Havas javlja večeraj iz Pekinga, da so odposlali iz Pekinga fran- eoske in nemške straže, ker so prejeli ob- vestilo, da so se v okolici pekingi in na železnici Peking-Paoting-Fu pojavili bokserji. Generala Guilleta s 500 mož je pri Čaofung- fu-ju napadlo več tisoč rednih kitajskih čet General Baillard je odšel, da ga reši.

LONDON 1. (K. B.) Listi javljajo večeraj iz Pekinga: Nota, ki so jo izročili večeraj ki- tajski pooblaščenca tujim poslanikom, odobruje začasne zahtevke vesil ter se glasi: Čing in Li-hung-čang sprejemata v imenu Kitaja istemu naložene pogoje ter prosita za shod.

LONDON 1. (K. B.) Brzojavka lorda Kitchenerja iz Pretorije z večerajšnjega dne javlja: Majhen oddelek Burov, ki so prodrli v kapsko naselbino, se je obrnil proti jugo- zapadu ter je prekoračil železniško progno med Bannorom in Sherbone-om. Železnica je po- škodovana. Sovražnika zasledujejo.

Odkrito pismo

slavnima odboroma vzglednih pevskih društev »Slava« v Sv. M. Magd. spodnji in »V e- lesila« v Škedenju.

Na večerajšnjem ljudskem plesu v Šked- nju bila je moja pesmica »Spomin« burno pozdravljana in zato tudi poleg sestrice »Tomsonove Milice« obdarovana. Da sem vpsal svoji dve skromni pesmici v na- rod, ni mi bil drug namen, nego ta jedini, da zadobi naš mili narod čimveč »svojega blaga«; a ker je že zakon narave tak, da gre v sreca naroda to, kar je izišlo iz sreca naroda, dosegla je jedna teh »narodno priznanje« — in to je najvišja, najdražja nagrada.

Kako pa z denarno nagrado, ko smo odlikovani že z najvišjo? Prosim Vaju torej, vrta odbora, da izvolita doposlati dotično raz- pisano nagrado »Dijaškemu podpornemu dru- štvu v Pazinu« z geslom: »Narodov sin iz naroda za narod!« — kajti »zrno do zrna, pogača« — in od tam nam izvestno vzrastejo sinovi, ki bodo dika in ponos milemu narodu našemu.

Tem potom hočem tudi opozoriti na splošno našo nedostatnost, da smo preveč površni. Kar ima priti v narod, bodi popolno, da se narod spopolni. Jako žalijo čut namreč nekateri tiskovni pogreški v dotični pesmici. Blagovoli torej vsakdo popraviti tekst te pes- nice tako-le:

Spomin.

Ne boš, ne boš me žalila nikdar, Ljubezni zabití, to ni mogoče! Ohranila spomine boš pekóče, Ohránila jih bodeš za vsekdar.

Ko bodeš radovala se najbolj, Podóba moja bo ti v duši vstala, Ljubezen najino ti bo kazala, Kazala bo ti mojo bridko bol.

Glej, roža hitro, hitro se ospé, Takó ti lice rožno bo ocvelo, Ocvelo bode in ti óvenelo: Ostal spomin bo náme, o deklé.

Samó spomin ostal bo, o spomin, Ko jaz bom davno v zemlji že počival; Ko o zvestejši ljubavi bom snival, Ostal spomin bo mojih bolečin.

Oprostita, slavni društvi, da ne morem drugače, nego javno pohvaliti Vajin izborni

ukrep, da je dobil narod to, ka i a ljubše. Česar sedaj morda vsakdo ne pri- znava, zgodi se izvestno v kratkem, in dve svetli zvezdi — Slava in Velesila — bli- žčali bodeti na nebu kronike slovenskega naroda.

Bog in narod!

Riemanje, 31. dec. 1900.

Jos. Valentič.

Trgovina in promet.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v kromah.
Kava: Santos I.	95.—
II.	85.—
Rio I.	97.—
II.	91.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
II.	—
Laguaira lavé I.	136.—
Laguaira lavé II.	106.—
Maracaibo	109.—
Guatemala	165.—
S. Salvador	108.—
Costaricen	140.—
Portorico	150.—
S. Domingo	111.—
Jamaica	—
Malabar Plant	165.—
Java W. J. B.	184.—
Moka	155.—
Poper: Singapore	99.—
Penang	93.—
Tellichery	88.—
beli	141.—
Piment:	61.—
Sladka škorja: (cimet)	87.—
" electa	91.—
Riz: italijanski	16.—22,50
Indijski	11,25 15,50
Japonski	15,50 17,75
Južno sadje:	
Rožiči: (novi)	11.—13.—
Dntelji:	—
Smokve: (Calamata) v vencih novi	13,50 15,50
" proste	12,50 20,50
puljsko (Puglia)	—
smirnsko (v skatljicah)	26,50 51,50
Mandeljni: sladki I. Bari novi	129.—130.—
Lešniki: siciljski	40.—
istriški	50.—
levantijski olupljeni	73.—75.—
Suho grozdje (cibibe): Elemé	42.—63.—
Sultanine	58.—74.—
" iz Perzije	55.—56.—
" črne Cismé	28.—
" Morea	54.—
" Lipari	74.—
Pomeranče (zaboj)	2,50 5,50
Puglia [zaboj]	—
Limone	3,50 5.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	78.—83.—
" albansko	34.—42.—
" dalmatinsko	38.—41.—
bombaževo ameriškansko	33.—34.—
bombaževo angleško	—
sesamovo	53.—

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

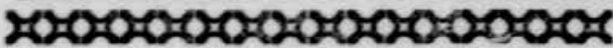
Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in
slikah. Ilustriran cenik gratis in franco
vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali žele-
znico brez da bi se za to kaj zaračunao.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporočá svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-
vala za gospöde, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natanjnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporočá
Josip Stantič
öevlj. mojster

Dunajska filjalka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.
 Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejevicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Pekarna
„Pri domači pekci z Grete“
 se uzhaja v

Trst. — ulici Riborgo št. 15 — Trst.
 Priporoča svojim rojakom v mestu in sosebno svojim stariim odjemnikom trikrat na dan svež kruh in razno drugo fino pecivo.

Javljam slav. občinstvu, da sem odprl

krčmo

v znanem prostoru pri Lovrencu, sedaj »pri Zvezdi« v Sežani. Točil bodem izvrstni teran, vipavec in prosek. Za potrebo bodo na razpolago vedno izborna kuhinja po primernih cenah. Dobivajo se tudi vsaki čas spalne sobe, kakor tudi hlevi za živali. Za obilni obisk se priporoča udani

Ivan Lisjak
 „pri Zvezdi“ v Sežani.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12 krasnih komadov za samo

2 gl. 95 kr.

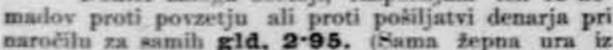
1 krasna žepna ura iz niklja Sidro-Remontoir, s pokri- valom in tri-letnim jamstvom. Ima sekundarico in popolno izdelan stroj. (Ni primerjati onim, katere pošiljajo mnogi bazarji za pozlačene.)
 1 verižica za uro, sestava oklepa (na zahtevo iz niklja ali posrebrnjena).
 1 krasna igla za zavrtnike za gospode iz amer. double- zлата s kameni, podobnimi bri- jantom.
 1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra priznanega od c. kr. državnega urada.
 1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan- skega double zlata.
 1 zbirka gumbov za srajce in ovrtnike iz amer. double-zlata (5 komadov).
 1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše- valno zrcalo. (Novost!)
 Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko- madov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri naročilu za samih gl. 2-95. (Sama žepna ura iz niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gl.). Kar ne ugaja, sprejema v teku 8 dnuj radovoljno nazaj. Jednaki oglasi so le posnemanja.

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Vsem cenjenim obiskovalcem, ki so me v pretečenem letu podpirali, ključem

veselo novo leto

ker se priporočam tudi za naprej bla- gohotne podpore

Andrej Jug

raloga raznega pohištva v Trstu
 Via S. Lucia št. 12 (zadej c. kr. sodnije).

Spodnje avstrijski deželni zavaro- valni zavodi na Dunaju iščejo proti fiksnu plači in proviziji spretne

agente

in

zastopnike,

ki so večji slovenskega jezika. — Po- nudec je pošiljati na upravo lista »Edi- nost«.

Slovenci! **Slovenke!**

Voščilo (Biks) v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je najboljši na celem svetu. Ta biks da brez truda in hitro najlepši blišč ter vzdrži usnje mehko. ☉ ☉ ☉

Zahtevajte to voščilo v vseh prodajalnicah!

Glavno zalogo ima

Jvan Drufovka, zaloga usnja in tovarna nadplato v Gorici.

Na drobno ga prodajajo v Trstu sledeči gg. trgovci. M. Milonig, ulica Ghega 4; Zgur & Popatnik ul. Poste nuove 5; Hanibal Škerl ul. Pilon 4; Al. Plesničar ul. Giulia 25; Jak. Bambič ul. Giulia 7; Josip Kranje ul. Media 13; Andrej Urdich ul. Stadion 5; Ant. Godnig ul. Nuova; Jos. Kocijančič ul. Barriera 19; I. Prelog ul. Bosco 2, I. Kramer Rojan pri cerkvi 1; Iv. Tomažič ul. Molla a vento 3.

Ulica Poste vecchie 16 vogal ulice Caserma pod novo municipalno palačo. **G. GULA** Na zahtevo ceniki. Telefon šte. 1082.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo dobro sortirano

trgovino

z dezertnimi vini, šampanjcem, Bordeaux, Burgunder, renskimi vini, Mosella, italijanskimi, avstro-ogrkimi in paštnimi vini.

Rum, Jamajka, Demerara, Konjak, sladke pijače in razna žganja, vse to iz krajev, kjer se prideluje ter od prvih tu- in inozemskih tvrdk.

Toči na drobno (od 1/8 litra naprej) rum, Demerard in Ha- vano, Marsalo, ciper, moškat, likerje in razna žganja itd.

po najnižjih cenah.

Na izbero: kitajski in ruski čaj prve vrste.

Kwizd^{ov} Korneuburski prašek za krmiljenje živine

Veterinarno-dijetično sred- stvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina nereda jesti, kedar slabo prebavlja v zmožanje in pomno- žitev redilnosti mleka pri kravah.
 Cena 1/2 škatljica kron 1-40. 1/4 škat- ljice 70 stot. Pristen je le se zraven stoječe varnostno znamenje ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

a. kr. avstr. ogerski, kraj. rumunski in knežje bolgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Spodnja avstrijska dežela

je ustanovila z razsežnimi jamstveni sredstvi za vse one, ki se želijo zavarovati, sledeča deželna zavarovalna zavoda in sicer:

1. Spod. avstr. deželna zavarovalnica na življenje in rente, ter sprejema zavarovanje človeka na različne načine kakor, na smrt, na dobo in na rente kakor tudi rentno hranilno zavarovanje naj- pripravnejše zavarovanje za slučaj starosti in ljudsko zavarovanje na majhne zneske (brez zdravniškega preiskovanja);

2. spod. avstr. zavarovalnica proti nezgodam in na poroštvo, ki sprejema zavarovanje proti nezgodam od posameznih oseb, za dobo potovanja, skupna zavarovanja na poroštvo in sicer vse to na najrazličnejše načine.

Nizke premije! **Najugodnejši pogoji!**
Brezpogojna varnost javnega zavoda!

Pojasnila daje in zavarovanje preskrbuje glavni zastop:

Trst ulica Rossetti 12 I. Trst

„Ljubljanska kreditna banka“
 v Ljubljani
 Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
 vseh vrst rent, državnih papirjev, za- stavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
zavarovanje proti kurzni izgubi.
 Promese k vsem žrebanjem.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanja objava 30 nč.

V Trstu.

Inženjer Živic se priporoča svojim ro- jakom želeč, da ne bi nosili dobičkov našim nasprotnikom, kateri nas ho- čejo uničiti.

Prosi torej obrniti se za nakup strojev in teh- ničnih predmetov do njegove, stare, poštene, sloven- ske tvrdke.

Schivitz e Compⁱ, Trst ulica Zonta št. 5. pri novem sv. Antonu.

Krojač.

Anton Jerič, krojač v ulici Torrente št. 31, I n, se priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno pa časti- tljivi duhovščini.

Zaloga likerjev v sodjih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Aequedotto 8 Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krčme.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2, toči istrsko, dal- matinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsako- vrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 [Cors o Blijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako- vrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih li- kerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več- krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po- godbi in naročilu franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe- karna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pečivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1 priporoča slavnemu občinstvu svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarn »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo- venski in mnogi drugi časniki.

Ozljje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro pre- skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre- moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za- loga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 13 (zadej c. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega po- hištva in popravilne istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj raz umljiv krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 221. n. ima izborna zaloga vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj- novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cer- kvenim oskrbnitvom ter slavnemu občinstvu.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapecirijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako- vrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih de Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Irodaja proti primerni varščini tudi na obroke.